

Дві течії в російській Компартії.

В чім сила комунізму? — Ленінізм і троцькізм. — Перемога ленінізму в С.Р.С.Р.

М. Ч.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на-
родна фортеця, це певний захист у
добі нехотіти!

У. С. Р. Р.

Продовження темпів для закінчен-
ня українзації.

Рада Народних Комісарів України ухвалила вже 12 січня проект постанови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету про заходи до негайного проведення українзації українських адміністративних установ. Згідно з цим проектом постанови ліквідується в усіх державних установах, в торговельно-промислових підприємствах і громадських організаціях п'ять мов: українська, російська, польська, білоруська та єврейська. З 1 січня 1925 р. починаючи з цього часу, як вказується в постанові, ліквідується почасти повільно, повільно українською мовою й потім повільно перекладати до української мови українців.

На Надзвичайній Комісії Освіти показується обсяг величезний, а також нагадує підвладних української мови в усіх установах до адміністрації та до всіх жінок української інтелігенції. Надзвичайний Комісар Освіти повинен не пізніше 1 січня 1925 р. надати загальний загальний список усіх української мови, а також термінові вимоги до всіх в окремій таблиці.

Два мовні українці зазначаються в третій українській комісії, під головуванням голови Ради Народних Комісарів, губернської та окружної комісії, під головуванням голови губ. і окружних виконавчих.

Постанова наказує на Народній Комісії Робітничо-Селянської Інспекції та його місцеві органи обов'язок систематично перевіряти повільно українців п'ять мовних апаратів, а особливо перекладати з української мови на російську мову. Крім того органи РСІ повинні в усіх мовних апаратах обслуговувати українців і перекладати з російської мови на українську мову.

Особ. що вказується на недостатність в Україні української мови, тобто вказується на недостатність мови до служби на території України тільки тоді, коли вказується в Україні існує в Україні українська мова, яку він називає українською мовою в обсязі програмі семінарної школи.

Вказується в силі постанови про заборону приймати на службу осіб, що не володіють українською мовою.

(Вільшанка, 14/1. 1925).

Москалі нарівають.

В письмі з Києва до Берлінського наглядного "Руху", який, "Росетан" німецький, що в Києві при незначному скороченні верховних в державних установах повинно багато зі служби Москалі за величезну українську мову, яку він називає українською мовою в обсязі програмі семінарної школи.

Масини на заслі.

На Всеукраїнській нараді хлібозаготівельників, вказано, що потрібно заготовити для всього року 86.000 пудів маслини, а зрештою це можна буде тільки тоді, як заборонити вивіз збіжжя поза межі України. Нарвада становлення домагається, щоб Українська Економічна Рада виділила таку заборону. — (Вільшанка, 9.1.)

Розміри селянського землекористання.

В 1924 р. було на Україні 4.912.069 селянських господарств, які по розміру земельних заволодінь діляться так: безземельних було 4,3 проц., з посівом до одного десятина — 11,3 проц., від одного до двох десятина — 22,4 проц., від двох до трьох десятина — 19,8 проц., від трьох до чотирьох десятина — 13,4 проц., від чотирьох до шести десятина — 14,4 проц., від шести до восьми десятина — 8,4 проц., від восьми до десяти десятина — 4,6 проц., більше десятина — 1,4 проц.

Перші три групи господарств можна вважати за незначні, складають вони 38,0 проц. загальної гос. одност. далі три групи, від 2 до 6 десятина можна назвати середніми, складають вони 47,6 проц. загальної гос. одност. останні три групи від 6 до десятина вважати за куркульські гос. одност. вважати, складають вони 14,4 проц. загальної гос. одност.

Маленькі ці куркулі і не дуже їх багато, а скільки вони клопоту роблять радянській владі, як з ними починають рахуватися!

Як ми не підходили би до спогадів комунізму і з якого становища ми його не розглядали би, то завжди мусимо ствердити, що він є наукою, яка має своїх засліплених похвалників, апостолів, а навіть мучеників. Ми мусимо ствердити факт, що комуністичні ідеї перестали вже бути тільки утопією, а з більшими чи меншими успіхами або невдачами проводяться в житті на території однієї п'ятої частини земського континенту. Реалізація комунізму знаходиться по нинішній день на протязі семи літ у латвійській війні з усіма т. зв. буржуазними державами світа і не тільки з державами, але й з усіми суперечними комуністичними соціальними течіями. Проявляючи реалізацію комунізму в Комінтерні. І хоча всі майже буржуазні держави хочуть відійти до уряду СРСР, та захити з ним згідно зі старими традиціями в добрих дипломатичних зв'язках, то з Комінтерном всі вони мають свої прорахунки. Всі вони бажать з цілого серця помилити всяку діяльність Комінтерну. З цього явний висновок, що пропагований Комінтерном комунізм страшний для всіх буржуазних держав без винятку.

І тут саме насувається питання: чому комунізм такий страшний для всіх? Страшний він перш за все своїм змістом. Ідея звільнення усіх суспільних класів у всіх відношеннях як громадсько так і економічно натурою це безперечно найбільш приваблива ідея. Комунізм є наукою, що приймається у всіх рас і народів. Він є міжрасовим і міжнародним, отже світовим. І в тому саме його сила. Очевидно, що та сила комунізму робить сильними і його реалізаторів, тобто Комінтерн. Комінтерн могутній своєю пропагандою комуністичної ідеології. Мета Комінтерну — це світова революція і диктатура пролетаріату на всіх континентах. Інша річ — уряд СРСР. Він підчинений ідеї Комінтерну, хоч фактично Комінтерн залежний від того уряду економічно. Від уряду СРСР, вимагають цілковитого відмежування від Комінтерну. Це на перший погляд зовсім можливо, бо уряд СРСР реалізує комуністичну доктрину тільки на території СРСР. Однак на ділі це не можливо, бо уряд СРСР, в ідейному відношенні підчинений Комінтерну. Далі не можливо воно ще й тому, що мрія Комінтерну про світову революцію мусить бути і мрією уряду СРСР. І російської комуністичної партії. Цю мрію мусить реалізувати уряд СРСР, так як Комінтерн, бо чим далі до реалізації цієї мрії, тим слабше мусить себе почувати СРСР. Відсутність менту світової революції — це рівночасно підкопання внутрішньої сили комунізму в СРСР. Проте не диво, що пропаганду Комінтерну дуже важко відмежувати полекуду від дипломатичної акції уряду СРСР.

Саме справа прискорення чи відсутності менту світової революції стала вже причиною внутрішньої партійної слабкості в російській компартії. Кажемо про т. зв. троцькізм. Ми вже писали про те, що "троцькізм" є протилежністю "ленінізму". Ленін йшов весь час революції на компроміс. Таким найбільшим компромісом зленінізованого марксизму є ідея робітничо-селянської диктатури, як переходової стадії до чистого комунізму. Ленін стояв на тому становищі, що з окрема в Росії ця комбінація необхідна і необхідна тому, бо міський пролетаріат є там занадто малим і слабим у порівнянні з величезною масою селянства. Троцький був і є тої думки, що навіть в Росії можлива тільки диктатура міського пролетаріату. На

селянство не можна рахувати тому, бо воно по своїй природі наскрізь буржуазне. Помінявши селянство, диктатуру міського пролетаріату в Росії була би на скільки ізольованою, а через те і короткотривалою. На це має Троцький теж аргумент. Він є тої думки, що робітничо-селянська диктатура в СРСР, теж на може бути довготривалою, якщо вона буде стиснена і обмежена виключно тільки до території СРСР. Комуністична диктатура мусить проявити максимум інтенсивної, експансивної енергії. Селянство такої енергії не може проявити ніколи, бо воно інертне по своїй природі. Таку енергію може проявити тільки міський пролетаріат. А чепет те слід оповісти в СРСР, виключно на міському пролетаріаті і владити всіма збройними силами СРСР, на весь захід. Його противники з цим не погоджуються, бо певні перемоги, а пускатися на програму нема достаточної причини.

Троцький ставить справу так: або виграти або програти тільки не нібито, тільки не зналачувати революційної енергії. Такий напад всієї збройної сили СРСР, на західні держави може запалити весь світ, а цим самим всю Європу або знищити пролетарську комуністичну диктатуру. Для Троцького не важче те, хто переможе, а важче те, щоб був революційний рух, рух і революційна експансія. Ось чому "троцькізм" ідентифікують ліві з незначною революцією. Очевидно, що поч теперішніх обставинах, де всю владу в руках мають ліві, троцькізм повільно переможе. В обороні Троцького став публічно тільки один Преображенський, провідник внутрішньопартійної дискусії зперод року. Всі інші ще до нього публікують всякі статті й брошури проти "троцькізму". (Саме Троцького на останньому засіданні Центрального Виконавчого Комітету російської компартії цілковито згромадили. Йому віддали провід у Революційній Військовій Раді та завісили в членських правах центрального Виконавчого російської компартії).

Обставина, що в обороні Троцького не виступив майже ніхто публічно, не означає ще, що троцькізм не має прихильників у компартії. Наваки троцькізм має дуже багато прихильників у партії. З ними дуже завзято борються ліві зі Зіновєвим, Каменєвим і Сталіним на чолі. Ця ідея боротьба доводить, що партія від півтора року хоругує на внутрішню, чисто ідеологічну невдачу.

Реалізатори заповітів Леніна саме й допускають компроміси. Вони борються робітничо-селянської диктатури: вони наказують філіям комінтерну йти в деяких випадках на компроміс із буржуазією і з парламентаризмом; вони не спішаються зі світовою революцією, бо хочуть її перш завсе відповідно підготувати. Згідно із завізками Леніна звернули вони особливу увагу на близький та далекий схід, де замість комунізму розбуджують національну свідомість і зацілюють ненависть проти чужого (перш за все англійського, американського і французького) панування, вони працюють всю силою пари над сепаратистичним рухом в усіх європейських колоніях, надаючи йому націоналістичну окраску. В ім'я чого це робиться? Все це робиться в ім'я революції на Заході, а в першу чергу в Англії, Франції і т. д. Адаже Ленін казав, що відібрана колоній великими державами є рівнозначним із революцією в них. Мета ленінізму така як троцькізму, але тактика зовсім інша.

Такі дві течії змагаються завзято

внутрі комуністичної партії. Котра з них більш реально важко сказати. Та слід ствердити, що те інтенсивне змагання рівнозначне з невдачею, чи краще з ослабленням партії. І тут може Троцький має рацію. Застій революції не припиняється до успіхів комунізму в такій мірі як активізм і експансія. Застій видається потребою компромісу не тільки в житті, але й в західно-європейським капіталізмом, а це суперечить комунізму.

Від факту: яка партійна течія компартії переможе в недалекій будучині залежатиме у великій мірі теж європейська рівновага і світовий мир. Перемога "троцькізму" означує негайну війну, що може спричинити світову пожежу. Та слід ствердити, що "троцькізм" тепер не має великих вигадів на перемогу. Інша річ, що є небезпечніше для т. зв. буржуазних держав. Коли обі течії розглянути з огляду на таку небезпечку, то "ленінізм" у своїх наслідках є далеко небезпечніший від "троцькізму".

В. М.

Дрібні вістки.

В Засіданні Державних П'ятих Ассамблеї підписання російсько-японської угоди викликало незвичайно прикре враження. Японія, що тепер залежала від американської партії, не могла бути в консенсусі з японським князем на Сахаліні. Крім цього угода спрямована проти американських і англійських впливів в Азії.

Міффа, один із найбільших талановитих дипломатів, підписав договір про угоду, що токарється в Бессарабії. Румунія підписала угоду, що токарється в Бессарабії.

Вони зобов'язалися при підписанні угоди з більшовиками не підписувати протоколів, що токаряться в Бессарабії. Румунія підписала угоду, що токарється в Бессарабії.

До Варшави відправлено на нараду всі польські дипломати на Балканах.

Генерал, французький посол у Москві, підписав з радянським урядом угоду про купівлю французьких урядом значної частини вільних продуктів.

Уряд СРСР, виступив перед румунським урядом із новою пропозицією в справі Бессарабії. СРСР, відсутній для Румунії два повіти: Ізмаїл і Кагул, але за те домагається віддати на решті Бессарабської території.

До Львову приїхав румунський прем'єр Блатан в справі воєнних догів.

Уряд СРСР, відкликає своїх торговельних представників з Афганістану і Константинополя.

Крізь дірку від ключа.

Польська преса in rebus ukrainicis ignorantia maxima.

Польська преса від давня, а спеціально від опанування польськими військами Східної Галичини і Волині, проявляє в українських справах коливну ігноранцію і тулопну неграмотність. Колиш, за часів публіцистичної діяльності Франка і Павлика, кожний поважний польський щоденник чи місячник, взагалі періодик, удержував постійну рубрику на українські теми, присвячуючи багато уваги подіям на всій українській території. Українські справи реферували або постійні співробітники або постійні кореспонденти і то звичайно українці. Для покладу зазначимо, що в "Кур'єрі Львівському" в часів його найвищого розвитку реферували поруч інших справ українські справи Іван Франко і Михайло Павлик, в "Слові польським" — д-р В. Щурат, в "Описі Костя Сорокаського (північний Константи Сорокаський), в соціалістичній польській пресі Мик. Ганкевич, Семен Вітик і пок. Теофіл Мелень, в "Критиці" Богдан Лепкий, Остап Луцький і ин. Пок. Ів. Франко писав крім того на українські теми в багатьох польських періодиках, як варшавський "Правда", "Пісгелюнд społeczeń" і ин. Тоді до українського питання ставилися також різно, але повільно. Тепер же в польській пресі, наслідки згадують як статті на українські теми, то вони не тільки позбавлені якоїсьбудь відповідаль-

ФУТРА

поручає СТАНИСЛАВ СТЕМПКОВИЧ
всім, хто приймає
всього РОДА ПЕРЕРІВКИ, НАПРАВКИ І Т. П.

Полекші в сплатах!

1156 5-3

ЛЬВІВ, пл. Капітульна 4. 1.

**Жіночі
Мужеські
Діточі**

Полекші в сплатах!

ОСТАННІ ВІСТИ.

Дисперсійні напади.

На вилеській відтинку польсько-радянської границі зловили 22. І. секретарку ГПУ в Москві Іванну Вот-Скотальську, яка перекрадалася на польський бік. Найшли при ній документи про організацію «ва-таг і діє», нападів і рад. повночлест-С-ку віддали слідчий поліції. Варта, що прибула з польсько-рад. границі до Варшави, оповідає, що СРСР, вербує молодь до ватаг, що мають напасти на Польщу. Границі на рад. сторожі оповідає голосно про ці приготування, що мають бути відповіддю на польські напади. Напади мають доконати на рівенський, острівський, адолбунівський і кремянецький повіт. По повідомленням із Мінщини, на границі звелися диверсійна ватага силою 80 чоловік. З Мінська одержали вони коні й муніцію. В Могиліні по радянському боці утворився більший відділ із 150 чоловік під проводом Мухи. Всі часописи звідомляють, що на границі Волині й далі на північ появилися нові диверс. відділи. Диверсанти одержують по 110 рублів у місяць, три одяги й що здобудуть на Польщі.

Відложення засідань сойму.

23. І у марш, сойму була конференція членів бюджетової підкомісії при участі прем. Грабського. Ухвалили відложити пленарне засідання сойму аж до покінчення праць над прелімінарем. Це потриває яких 6 тижнів.

Експозе мін. Скішинського.

На засіданні комісії загр. справ мін. загр. справ Східиньські в експозе згадав про балтійську конференцію, про відносини до Німеччини, про конфлікт із Данцією. Відносини до СРСР, не змінилися від часу останнього експозе і мін. Ск. сподіється, що дадуться полагодити різні непорозуміння.

Справа галицьких воєводів.

Новий львівський воєвода Гар-
ліх обняв урядування 23. I. — „Сл.
П.“ звідує, що центр. алада рі-
шила обсадити сх. галицькі воє-
відства „Русіам-и“. Головною ста-
новище станіславського воєводи
і заст. львівського воєводи. За-
ступником станіславського воє-
води має бути Поляк. Теж саме ч.
„Сл. П.“ звідує, що станісла-
вський воєводою буде краків-
ський гмін. проф. Запала.

Троцький знак?

3 Лондону поширилась чутка, що Троцький нечайно пропав із палати, біля Москви, в якій жив із ріднею. Разом із Т. зникла вся його сама, невідомо де.

Мільран сенатором.

Б. през. Франції Мільран верне, мабуть, до політ. життя. Нар.-дем. ліга пропонує в сенаті Мільранові місце, опорожнене наслідком смерті одного сенатора.

Справа Врангелевої фльоти.

Румунія протриває, щоби бувша
Врангелева флотя переплила крізь
Дарданелі, та щоби на Чорному
морі були тяжкі російські кружляки.

Відгомін сензаційного арештування.

До Львова перевезено з Варшави арештованого директора друкарні Егера. Сконфіскований у арештованій матеріал передано слідчому судді. Всі арештовані відповідають за злочин обману, докопаного введення у блуд властей і за очорнювання Польщі. У зв'язі з арештуваннями в своїй інтерв'ю подали представники діячів союзового кола

НОВИНКИ

— Конфіскація. Посіднє (16) число нашого часопису сконфіскувала поліція прокуратури за сім вступів другої статті раєм і лагоцьковим та кінець новинки "Свято 21 січня".

— «Старна Україна». Під січня 1923 р. надіславши містечком «Старна Україна» переклад Наукова Товариства ім. Шевченка («Вісник» та «Музей»). Купив на аукці в багнаним читачині, Н. Т. III, установило від 1923 р. річку передплату на згадане містечко, яка коштує 10 (десять) злот. Вип. I—II (годівини) за січень—лютий п. с. пруський і живе в І-шій половині лютого. Числук пей принес, між ін., дуже важливий і дуже цінний документ гетьмана П. Орлика п. з. «Вийд отак Ук ани», що його найшов у вшавляж Олжх у Франції наш молодий історик п. Ів. Борщак. З асументу цього згаданого історіографі в українське громадянство вперше і загалом перше в найбільшійшій провінції чотайма та його добо Олжх згадані Ів. Матейко з шведським королем Карлом XII, в справі відбудовання України сміли Державні—догори, що його Карл XI, по вперомі під Полтавою 1709 р. вела немо з айти. Щобно тепер, після оуба куляв «тадамо» документа, ми по ачмо постати гетьмана Ів. Матейку в пошній «вчачі, а також згадуємо величність кавалієрськи що в 1709 р. під Полтавою зухрнула Україну. Редація в Амстердамі: «Старна Україна»: Львів, вш Чарнівецького п. 24.

— Рідний випадок. В останніх два-зайшла люді, що мусить рятувати не-бачи яку ситуацію. Перший раз він б-ти-ет одержав адютуку у львівському шпи-тальні психічного там відразу літ безпач-ли лікар-Українець д-р Олександр Пе-дех. Це героїст Українець, що за-польських часів одержав добру винаго-ду за татуу працю. Іосі Трач, Само-упавний Виділ, який управляє всіма та-лическими шпиталіми, постійно відізна-вляється на розділення адютуку лікар-Українець, які там грабують а часі до 10.

— Новий сенсаційний заворот у справі Штайгера. Короткий поліцейський кому-нікат каже про раптово арештованого Ільма Корнгабера, ріднінина Гітлерами (радіою го м. Львова), фотографів Мінсера, директора прийнятого бюро детективів Дворницького й б. поліцейського агента Мекетина.

1870

З огляду на те, що свідство у даній справі має податись, поділіть це подальші інформації. Жидівська «Хелпа» та обурення зазнає, що всі часомки дістали повідомлення про ці арештування — а про «Хелпо» забуто. Ці арештування дає дами у Львові свідання дня, яка устала в тім місті, вчорашній розстріл на

— **Дозарядний суд в Рівному.** Для 4-днюго міст відбується в окружному суді в Рівному дозарядний суд над Іваном Кожиньчуком, Іоною Романовим, Олександром Радківським, Родіоном Радківським, Гнатом Лазарчуком, Миколою Калитиуком, Родіоном Радківським, Ситою Судовником, Максимом Богачем, Іллею Власюком, Олександром Милишківичем, Абрамом Тарасюком, Віктором Царенком

Митяйлом Д. медіоком, обвинуваченим за злочин з арт. 274 і 264 к. з. Обвинуваченим закидає пресок прокуратора організування повстання, напади на двори, підпалювання дачів, вбивства заможних шляхів, телефонів, телеграфів і т. д. Зокон переводить за ці злочини каву смерті. Обвинувачени частотно інтелігентні частотно селяне у віці між 24—37. Обвинувачує прокуратор Ходяків. Покладітьком трибунаду радник Башкирський. Як оборонці зголосилися сенатор адвокат Карпінський, Ванькович, Кобяковські. Житлодаки і адвокат з-р Лев Гейкелінзі Липова.

— За державну зраду. Перед дняським судом присяжних почалася розправа проти редакції заміщеної комуністичної „Трибуни Робітничої“ Лагера і Кидика, обвинувачені в державній зрад. Розправа розпочинає на два дні.

— Щаслива Леонідіана. На оподаткованому засіданні міської ради міста Львова.

